

Bezinning 607: Ik toch niet?

Marcus 14,17-21 = fragment passiezondag B-jaar

Het Woord

Toen de avond gevallen was, kwam Hij met de twaalf. Terwijl ze aanlagen voor de maaltijd, zei Jezus: 'Ik verzeker jullie: een van jullie, die met Mij eet, zal Mij uitleveren.' Ze werden bedroefd en vroegen een voor een aan Hem: 'Ik ben het toch niet?' Maar Hij zei tegen hen: 'Het is een van jullie twaalf, die met Mij uit dezelfde kom eet. Want de Mensenzoon zal heengaan zoals over Hem geschreven staat, maar wee de mens door wie de Mensenzoon uitgeleverd wordt: het zou beter voor hem zijn als hij nooit geboren was.'

Stilte bij het Woord

Een woord bij het Woord

Het is de laatste avond van Jezus' aardse leven. Avond: tijd van het duistere. De tijd van het kwade. Maar Jezus gaat aan tafel, gebeuren van gemeenschap. De twaalf zijn bij Hem. Ze vertegenwoordigen de twaalf stammen van Israël. Twaalf is het getal van de volle, gewenste gemeenschap. Maar in die gemeenschap blijkt er ook verdeeldheid te zijn. Het niet gewenste doorkruist het gewenste.

Jezus kondigt aan dat een van hen Hem zal overleveren. Hij gebruikt daarvoor woorden uit de Schrift: 'Zelfs mijn beste vriend, op wie ik vertrouwde, die at van mijn brood, heeft zich tegen mij gekeerd' (Psalm 41,10). Ook op Judas heeft de Heer zijn vertrouwen gesteld en een lange periode met hem samengeleefd. Jezus heeft hem onder zijn beste vrienden gerekend. En toch keert deze zich tegen Hem. Iemand verraadt Jezus: dat is al erg genoeg. Maar dat dit juist door een van de twaalf is!

De groep wordt bedroefd. En iedereen vraagt zich afzonderlijk af: 'Ik toch niet?' Je kan deze drie woorden op verschillende manieren interpreteren. 'Heb ik al een verkeerde beslissing genomen, waardoor ik Jezus zal overleveren?' Of: 'Ben ik werkelijk in staat Jezus over te leveren?' Hoe dan ook: het is een vraag om mijn geloofsgeweten te onderzoeken. Ben ik in staat Jezus te verraden? In welke omstandigheden zou dat kunnen gebeuren? Wat kan me daartegen behoeden? Wie kan me daarbij helpen?

Jezus' antwoord laat heel veel open. Allen dopen immers hun hand in de schotel, want de groep eet uit een en dezelfde schaal. Of doopt Judas juist tijdens Jezus' woorden in de schotel?

Jezus kadert dit verraadt in Gods grote plan. In dat plan is voorzien dat Hij zal sterven. Hij verwijst naar de Schrift, maar nergens staat geschreven dat de Mensenzoon zal gedood worden. De evangelist zegt dus vooral dat de dood van Jezus geheel in overeenstemming is met de Schrift als geheel, met Gods wil en zijn plan.

Jezus doet dan een wee-uitspraak over de verrader. Dit is geen oordeel, nog minder een veroordeling. Hij verwijst Judas niet voor eeuwig naar de hel. Hij beklagt hem en beweent hem. Hij betreurt zijn daad.

Het Woord in mijn leven

Ben ik in staat Jezus te verraden? In welke omstandigheden zou dat kunnen gebeuren? Wat kan me daartegen behoeden? Wie kan me daarbij helpen? Hoe begrijp ik dat Jezus volgens Gods plan gedood moest worden?

Bidden met het Woord

Heer Jezus Christus,
die laatste avond
was U met de twaalf
aan dezelfde tafel.
U wil gemeenschap:
een maaltijd verenigt.
Men deelt er veel meer
dan enkel maar voedsel.
Maar die eenheid is getekend
door een diepe barst.
Het is een lastige vraag:
ik verraad U toch niet?
De vraag omknelt mijn hart,
mijn denken raakt in de war.
U weet dat ik U liefheb,
maar U kent ook mijn zwakheid.
Maak mijn liefde voor U
voldoende stevig en sterk
om U niet te verraden.
En ja, voor iedere keer
dat ik U verraden heb:
vergeef mij, Heer. Amen.

© Eric Haelvoet 2017